

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง คำขวัญ
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง สื่อสารได้ถูกหลัก รู้จักใช้ภาษาไทย
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง คำขวัญ ๑
รายวิชาภาษาไทย รหัสวิชา ท๑๓๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓

การเขียนคำขวัญ

คำขวัญ หมายถึง ถ้อยคำ ข้อความ หรือบทกลอนสั้น ๆ เพื่อให้จำได้ง่าย

ความสำคัญของคำขวัญ

เป็นเครื่องมือที่ใช้เตือนใจ ชักชวน จูงใจคนในสังคมให้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ

องค์ประกอบของคำขวัญ

๑. ความมุ่งหมายหรือแนวคิด
๒. ข้อความหรือเนื้อหา
๓. ศิลปะแห่งการใช้ถ้อยคำ

ลักษณะของคำขวัญที่ดี

๑. มีเจตนาที่ดี ต่อผู้ฟัง ผู้ปฏิบัติหรือผลประโยชน์ของส่วนรวม เช่น คำขวัญเชิญชวนงดการสูบบุหรี่ คำขวัญเชิญชวนให้ประหยัดน้ำ
๒. มีเป้าหมายชัดเจนเพียงเป้าหมายเดียว เช่น เพื่อให้เคารพกฎจราจร หรือเพื่อให้ช่วยรักษาความสะอาดของถนน
๓. มีเนื้อหาครอบคลุมเป้าหมาย
๔. ไพเราะ สัมผัสคล้องจอง มีพลังโน้มน้าวใจผู้ฟังให้จำและปฏิบัติตาม

หลักการเขียนคำขวัญ

๑. ใช้ถ้อยคำสั้น กระชับ มีความหมายลึกซึ้ง ใช้คำตั้งแต่ ๒ คำขึ้นไป แต่ไม่ควรเกิน ๑๖ คำ แบ่งเป็นวรรคได้ตั้งแต่ ๑-๔ วรรค
๒. เขียนให้ตรงจุดมุ่งหมาย มีการแสดงความคิดของเราในเรื่องใดเรื่องหนึ่งอย่างชัดเจน หรือที่เรียกว่ามีใจความสำคัญเพียงอย่างเดียว จะให้ผู้ฟังคิดหรือปฏิบัติเรื่องอะไร
๓. มีการจัดแบ่งจังหวะของคำที่สม่ำเสมอ ทำให้สามารถจดจำได้ง่าย
๔. มีการเล่นคำ การเล่นเสียงสัมผัส และการใช้คำซ้ำ มีพลังโน้มน้าวใจ
๕. เป็นคำตักเตือนหรือนำให้ปฏิบัติในทางที่ดี

๖. ต้องรู้ว่ากลุ่มผู้ใช้คำขวัญเป็นคนกลุ่มใด หากเป็นคำขวัญสำหรับเด็กต้องเขียนให้ง่ายกว่าคำขวัญผู้ใหญ่

๗. ศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียน

ตัวอย่างคำขวัญ

คำขวัญวันเด็กปี ๒๕๖๖ โดย พล.อ. ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี “รู้หน้าที่ มีวินัย ใฝ่ความดี”

คำขวัญประจำจังหวัดกรุงเทพมหานคร “กรุงเทพฯ ดุจเทพสร้าง เมืองศูนย์กลางการปกครอง วัดวังงามเรืองรอง เมืองหลวงของประเทศไทย”

คำขวัญประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ “เมืองทองเนื้อเก้า มะพร้าวสับปะรด สวยสดหาดเขาถ้ำ งามล้ำน้ำใจ”

คำขวัญเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม “อากาศไร้พิษ ชีวิตไร้รมย์ ป่าไม้อุดมสมบูรณ์ทั่วไทย” และ “สิ้นป่าวันใด เป็นภัยมหันต์ ปูกร่วมกัน สู้พันธุ์ไทย”

คำขวัญเกี่ยวกับการปลูกจิตสำนึก “วินัยจราจร สะท้อนวินัยชาติ”

ที่มา : ปรับปรุงจากศูนย์การศึกษาจังหวัดสมุทรสงคราม
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา